

Technikai szerkesztési útmutató
az online szótárhoz

(segédlet a gyűjtők számára)

1. A szótár formátumának alapparaméterei

A szótár elkészítéséhez használandó **sablonfájl** [innen érhető el](#).

	gyűjtők számára megadott formátum
papírméret beállításai	A4-es lapméret szélesség: 21 cm magasság: 29,7 cm
margók beállításai	felső: 2,5 cm alsó: 2,5 cm bal: 4 cm jobb: 4 cm
lapszámozás	kezdő lapszám: 1 TNR 11 pt páratlan: jobbra zárva páros: balra zárva
szerző neve	igazítás: középre zárt betűtípus: Times New Roman normál, kiskapit. betűméret: 12 pt sortáv: Pontosan 14 pt behúzás: nincs bekezdés előtti térköz: 6 pt bekezdés utáni térköz: 3 pt
cím X helynevei (ahol X = a település neve)	igazítás: középre zárt betűtípus: Times New Roman félkövér, álló betűméret: 14 pt sortáv: Pontosan 16 pt behúzás: nincs bekezdés előtti térköz: 6 pt bekezdés utáni térköz: 12 pt
szócikk es rész	igazítás: sorkizárt behúzás: első sor: 0,5 cm bekezdés előtti térköz: 0 pt bekezdés utáni térköz: 0 pt betűtípus: Times New Roman (és annak diakritikus fontkészlete, pl. a diftongusok esetében a Times New Roman Diacr. 5) betűméret: 11 pt sortáv: Pontosan 13,2 pt
irodalom, források	Hivatkozott irodalom és a források (rövidítések) feltüntetése: betűtípus: Times New Roman betűméret: 10 pt sortáv: Pontosan 12 pt

2. A szócikkek belső szerkezete

- minden szócikk egyetlen bekezdést alkot: a szócikkeken belüli tagolásra nem használunk Enter-t
- **címszó: félkövér** betűtípussal

- a címszót egy szóköz után követi az adatközlő rész
- az **adatközlő részben** az „év: *adat* (forrás),” struktúrát követjük
 - évszám: álló normál
 - adatok: *dőlten* szerepelnek
 - az élőnyelvi adatoknál a helyragos alak, illetve a *-i/-si* melléknévképzős alak is *dőlt*
 - az adatok után álló tapadó írásjelek (vessző) is *dőltek*
 - a szinonim névhasználatot élőnyelvi adatok esetében tilde (~) jellel jelezzük, amely előtt is, utána is szóköz áll; történeti adatok esetében a szinonim névváltozatokat (*dőlt*) vesszővel különítjük el
 - az élőnyelvi adatoknál az adatközlőktől idézett szövegek közlést *dőlten* szedjük, és a nevektől virgulával választjuk el (|), a virgula előtt is, utána is szóközzel; és a virgula előtt álló *dőlt* helynév után nem szerepel írásjel (pont)
 - a több adatközlőtől idézett szövegrészek között is virgulát használunk
 - egy-egy szövegek közlést (*dőlt*) pont zár le, és ha valamely forrásból idézzük az élőnyelvi szöveget, akkor a pont után áll zárójelben a forrásjelzés az alább jelzett módon
 - szövegek közlés történeti adathoz is kapcsolódhat (pl. Pesty), ebben az esetben is az előző pontban jelzett módon járunk el
 - minden adat után zárójelben az adat forrása áll
 - élőnyelvi adatoknál az (ÉGy.) rövidítést használjuk forrásjelzésként (ti. *élőnyelvi gyűjtés*)
 - a forrásjelzés álló betűtípussal szerepel álló zárójelben (vagy rövidítésként, vagy „szerző év: lap” struktúrában megadva, utóbbi esetben a szerző nevét nem emeljük ki kiskapitálissal)
 - az adatközlő részt pont zárja
- az adatközlő rész után gondolatjellel (—; kódja: ALT0151) elválasztva következik a szócikk **leíró része**
 - a gondolatjel (—) előtt is, utána is szóköz áll
 - a leíró részben a nyelvi adatokként szereplő hely- és személyneveket, illetve közszavakat *dőlten* emeljük ki: pl. „Valószínű, hogy a helynév személynévi eredetű: a *Cseresznyák* családnév az újabb kori ritkább nevek közé tartozik.”
 - a helymegjelölésben, lokalizálásban használt helyneveket nem kell *dőlten* kiemelni, ezek normál, álló betűtípussal szerepelnek: pl. „Biri délnyugati határában fekvő legelő az Irtás és a nagykállói határ között.”
 - a névmagyarázatokban történő említésekben a szócikkben tárgyalt, de a címszótól eltérő variánsokat *félkövér dőlt* betűtípussal jelezzük (ezek az alakok szerepelnek utaló címszavakként is, lásd alább): pl. a **Fő út** szócikkében: „A **Köves utca** név arra utal, hogy egykor ennek az utcának volt csak szilárd burkolata. A **Vöröshadsereg utca** név 2012-ig volt használatban.”; a **Táncsicstelep** szócikkében: „A **Kállay-tanya** név alapján a terület a Kállay család tulajdona lehetett, és bérlői a Frischmann és Klein családok voltak, melyre a **Frizsmán-birtok** és a **Klein-tanya** elnevezések is utalnak.”
 - a névmagyarázatok tartalmazhatnak szakirodalmi hivatkozásokat is, ezek zárójelben állnak vagy rövidítéssel, vagy „szerző év: lap” struktúrában (utóbbi esetben a szerző neve kiskapitálissal szerepel), pl.: „Az *irtás* ’kitisztított, megritkított erdőrészt’ értelmű (FKnT).”, illetve „Valószínű, hogy a helynév személynévi eredetű: a *Cseresznyák* családnév az újabb kori ritkább nevek közé tartozik (HAJDÚ 2012: 212).” A forrásjelzést követő írásjel a zárójelen kívülre kerül.
 - a névmagyarázatokban a szerzőkre való hivatkozásokat szintén kiskapitálissal emeljük ki, ám ha a hivatkozott munka megegyezik az adatközlő részben szereplő forrással, akkor itt a hivatkozás, forrásjelzés elmarad: pl. „**Füveskerti-dűlő** 1965: *Füveskerti*

düllő^ŷ, *-be* (Kálnási 1965: 6). — KÁLNÁSI szerint a mellette fekvő Füveskertről kaphatta a nevét.”

- a leíró rész végén utalunk a más helyekkel és nevekkel való összefüggésekre. Ez technikailag kétféle formában valósulhat meg, de az utalásokban szereplő helyneveket – amennyiben azok szerkezetileg, lexikálisan összefüggésben állnak a címszóval – mindkét esetben **félkövér álló** betűtípussal adjuk meg:
 - vagy mondatszerű megfogalmazásokkal: pl. a **Golgota** szócikkében: „Részei a **Nagy-Golgota** és a **Kis-Golgota**.”; vagy az **Irtás** szócikkében: „Nagy kiterjedésű terület volt, egyes részei az **Irtás hátulja**, **Irtás-dűlő**, **Irtási-erdő** és **Irtási-legelő** nevet viselték.”
 - vagy utalások formájában: pl. a **Kis-Golgota** szócikkének a végén: „Vö. **Nagy-Golgota**.”
 - a címszóval lexikálisan, szerkezeti szempontból nem összefüggő neveket nem emeljük ki: pl. a **Becsali** szócikkében ilyen okok miatt az *Amerikás* nevet nem emeljük ki, a többit viszont igen: „Nagy területű határrész a település északkeleti részén, egyes részei: Amerikás, **Becsali-dűlő**, **Hátsó-Becsali**, **Nagy-Becsali**, **Vinkler-Becsali**. Az egykor itt álló *Becsali csárdá*-ról kapta a nevét.”

4. Utaló szócikkek

- önálló bekezdésben állnak a betűrendi helyükön
- az utaló szócikkek szerkezete:
 - utaló címszó **félkövér** betűtípussal
 - lásd
 - főcímszó szintén **félkövér** betűtípussal
 - az utaló szócikk végén nincs írásjel
 - pl.: **Klein-tanya** lásd **Táncsicstelep**
Frizsmán-birtok lásd **Táncsicstelep**
Kállay-tanya lásd **Táncsicstelep**

4. A teljes dokumentumban elvégzendő általános műveletek

- dupla szóköz cseréje > szimpla szóköz
- bekezdés + szóköz cseréje > bekezdés
- szóköz + bekezdés cseréje > bekezdés